

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja • Ministeriö • 2022:17

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tulostavoitteet vuodelle 2022



Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2022:17

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tulostavoitteet vuodelle 2022

Työ- ja elinkeinoministeriö Helsinki 2022

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö

This publication is copyrighted. You may download, display and print it for Your own personal use. Commercial use is prohibited.

ISBN pdf: 978-952-327-807-3

ISSN pdf: 1797-3562

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2022

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tulostavoitteet vuodelle 2022

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu 2022:17		Teema	Ministeriö
Julkaisija	Työ- ja elinkeinoministeriö		
Yhteisötekijä	Työ- ja elinkeinoministeriö		
Kieli	suomi	Sivumäärä	15

Tiivistelmä

TEM-konsernin (työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala) perustehtävänä on huolehtia Suomen innovaatiotoiminnan ja yritysten toimintaympäristöstä, työ-, hyödyke- ja energiemarkkinoiden toimivuudesta, työntekijöiden työllistymisedellytyksistä, alueiden kehittymisestä, maahanmuuttajien kotoutumisesta sekä työperusteisesta maahanmuutosta. TEM-konsernin mission mukaisesti se rakentaa kasvua ja uudistumista tukevaa, kansainvälisessä kilpailussa menestyvää työ- ja elinkeinoelämän toimintaympäristöä. Työ- ja elinkeinoministeriö toteuttaa yhdistettyä työ- ja elinkeinopolitiikkaa yhdessä hallinnonalan yksiköiden ja yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa. Hallitusohjelman mukaisena tavoitteena on kestäväällä pohjalla oleva kasvu, jonka seurauksena työllisyysaste nousee hallitusohjelman mukaiseen 75 prosenttiin, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot 4 prosenttiin bruttokansantuotteesta ja Suomi kulkee kohti hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä.

Työ- ja elinkeinoministeriö vahvistaa tämän julkaisun mukaisesti valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 11 §:n nojalla hallinnonalansa tulostavoitteet vuodelle 2022.

Asiasanat ministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, hallinto, tulosohjaus, tulostavoitteet, tulossopimukset, talousarviot

ISBN PDF 978-952-327-807-3 **ISSN PDF** 1797-3562

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-807-3>

Resultatmålen för 2022 inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Arbets- och näringsministeriets publikationer 2022:17		Tema	Ministeriet
Utgivare	Arbets- och näringsministeriet		
Utarbetad av	Arbets- och näringsministeriet		
Språk	finska	Sidantal	15

Referat

ANM-koncernens (arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde) grundläggande uppgift är att sörja för verksamhetsmiljön för innovationsverksamhet och företagsverksamhet, funktionen hos arbets-, nyttighets- och energimarknaden, arbetstagarnas sysselsättningsmöjligheter, utvecklingen av regionerna i Finland, integrationen av invandrare och arbetskraftsinvandring. Enligt ANM-koncernens mission bygger den upp en sådan verksamhetsmiljö för arbets- och näringslivet som stöder hållbar tillväxt och förnyelse och som är framgångsrik i den internationella konkurrensen. Arbets- och näringsministeriet genomför integrerad arbets- och näringspolitik tillsammans med enheterna inom förvaltningsområdet och i samarbete med andra ministerier. Målet enligt regeringsprogrammet är en hållbar tillväxt, som leder till att sysselsättningsgraden stiger till 75 procent enligt regeringsprogrammet, forsknings-, utvecklings- och innovationsutgifterna till 4 procent av bruttonationalprodukten och Finland går mot klimatneutralitet före 2035.

Genom denna publikation fastställer arbets- och näringsministeriet i enlighet med 11 § i förordningen om statsbudgeten (1243/1992) resultatmålen för 2022 inom sitt förvaltningsområde.

Nyckelord ministeriet, arbets- och näringsministeriet, förvaltning, resultatmål, resultatavtal, budget

ISBN PDF	978-952-327-807-3	ISSN PDF	1797-3562
-----------------	-------------------	-----------------	-----------

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-807-3>

Performance targets for the Ministry of Economic Affairs and Employment's administrative sector for the year 2022

Publications of the Ministry of Economic Affairs and Employment 2022:17**Subject**

Ministry

Publisher Ministry of Economic Affairs and Employment of Finland**Group author** Ministry of Economic Affairs and Employment of Finland**Language** Finnish**Pages**15

Abstract

The main task of the MEAE Group (administrative branch of the Ministry of Economic Affairs and Employment) is to ensure the operating environment for innovation and companies, the functioning of labour, goods and energy markets, the conditions for employment of workers, regional development, integration of immigrants in Finland and labour migration. In accordance with its mission, the MEAE Group is building an operating environment for working and business life that is successful in global competition and that supports growth and renewal. The Ministry of Economic Affairs and Employment implements integrated labour and industrial policy in cooperation with administrative units and other ministries. In line with the Government Programme, the aim is to achieve sustainable growth, which will boost employment to 75 per cent and research, development and innovation expenditure to 4 per cent of the gross domestic product, and which will move Finland towards carbon neutrality by 2035.

Under section 11 of the Government Budget Decree (1243/1992), the Ministry of Economic Affairs and Employment confirms the performance targets for its administrative branch for the year 2022 in accordance with this publication.

Keywords

ministry, Ministry of Economic Affairs and Employment of Finland, administration, performance management, performance targets, performance agreements, budget

ISBN PDF 978-952-327-807-3**ISSN PDF**1797-3562

URN address <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-807-3>

Sisältö

	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tulostavoitteet vuodelle 2022	7
1	Johdanto	8
2	Työ- ja elinkeinoministeriön toimialan ja hallinnonalan keskeiset tulostavoitteet	11
	Uudistuminen ja vähähiilisyys	12
	Työllisyys ja yrittäjyys	12
	Yritysten erityisrahoitus	12
	Kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen	12
	Hallinto	12
3	Hallinnonalan virastojen tulossopimukset ja tavoitteet	13
4	Hallinnonalan virastojen tulossopimukset	15

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALAN TULOSTAVOITTEET VUODELLE 2022

Työ- ja elinkeinoministeriö vahvistaa tämän julkaisun mukaisesti valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 11 §:n nojalla hallinnonalansa tulostavoitteet vuodelle 2022.

Helsingissä helmikuussa 2022

Työministeri Tuula Haatainen

Elinkeininministeri Mika Lintilä

Kansliapäällikkö Raimo Luoma

1 Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan toimenpiteillä tuetaan talouskasvua, jonka tulee olla sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä.

Kestävä kasvu kytkee yhteen hallinnonalalla harjoitettavat yksittäiset politiikka-alueet, joita ovat erityisesti innovaatio- ja elinkeinopolitiikka, työllisyys-, yrittäjyys-, kuluttaja-, kilpailu-, alue-, luonnonvara-, energia- ja ilmastopolitiikka sekä työperusteista maahanmuuttoa, työelämän kehittämistä ja maahanmuuttajien kotouttamista koskevat politiikka-alueet.

Ilmastonmuutoksen torjunta, työpanoksen täysimääräinen hyödyntäminen ja tuottavuuskasvun edistäminen ovat hallinnonalan keskeisiä tavoitteita. Kunnianhimoisten ilmasto- ja energiapolitiikan tavoitteiden saavuttaminen on keskeisin haaste.

Yritysten pääsy maailmanmarkkinoille ja kilpailukyky niillä on ratkaisevan tärkeää. Menestyvät yritykset työllistävät, maksavat kilpailukykyisiä palkkoja ja investoivat tulevaisuuden kasvun edellytyksiin. Työ- ja elinkeinoministeriö tekee työtä eurooppalaisten sisämarkkinoiden toimivuuden edistämiseksi ja edistää hallinnonalan toimenpitein yritysten markkinoille pääsyä myös kolmansien maiden kasvumarkkinoille. Työ- ja elinkeinoministeriö edistää kotimarkkinoiden toimivuutta ja kilpailullisuutta, mikä osaltaan vahvistaa yritysten kykyä menestyä myös kansainvälisillä markkinoilla.

Yritysten menestys perustuu osaavaan työvoimaan ja sen riittävyteen sekä kykyyn hyödyntää kaupallisesti teknologisia ja muita uusia mahdollisuuksia. Toimiva kansallinen innovaatiojärjestelmä luo yrityksille menestymisedellytyksiä ja on sekä kotimaisten että ulkomaisten sijoittajien ja tki-toimijoiden näkökulmasta houkutteleva toimintaympäristö. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan toimijat tukevat yritysten tki-toimintaa ja sen rinnalla yhteistyötä tutkimusorganisaatioiden kanssa. Tavoitteena on uuden teknologian soveltaminen ja luominen sekä erilaisten osaamisten yhdistäminen ja laaja hyödyntäminen kansantalouden kasvua tukien.

Rahoituksen saatavuus ja pääomamarkkinoiden toimivuus tukevat kasvua. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla tavoitteena on erityisrahoitusyhtiöiden ja -instrumenttien turvin täydentää markkinapuutealoilla yksityisen rahoitus- ja pääomamarkkinan toimintaa. Julkisen vienninrahoituksen tavoitteena on turvata suomalaisyritysten tasavertaiset kilpailuolosuhteet ja edistää vientiä ja työllisyyttä.

Suurten yritysten menestys on tärkeää koko talouden kasvun kannalta, mutta yhtä lailla myös yritystoiminnan edellytysten turvaaminen kaikenkokoisissa yrityksissä tukee koko talouden kasvua. Työ- ja elinkeinoministeriö edistää laaja-alaisesti yrittäjyyttä ja kasvua. Ekosysteemisessä ja monenkeskistä yhteistyötä painottavassa lähestymisessä olennaista on erikokoisten yritysten ja tutkimusorganisaatioiden verkottuminen ja vuorovaikutus.

Työ- ja elinkeinoministeriön tavoitteena on, että luonnonvaroja käytetään kestäväen taloudellisen toiminnan pohjana sekä ensi- että uusiokäytössä. Luonnonvarojen käytön ja kiertotalouden tavoitteena on edistää yritysten ympäristöllisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää liiketoimintaa, parempaa kilpailukykyä ja tuottavuutta sekä uudistavia työllisyysmahdollisuuksia.

Työ- ja elinkeinoministeriö edistää työmarkkinoiden toimivuutta ja työelämän kehittämistä. Tavoitteena on työttömyyden alentaminen, nopea työllistyminen ja kasvun vauhdittaminen vastaamalla yritysten työvoima- ja osaamistarpeisiin sekä luomalla edellytyksiä uudelle yritystoiminnalle. Yritysten kehittämistä, rakennemuutosten hallintaa ja työurien jatkumista tuetaan toteuttamalla yritysten tarpeiden mukaisia palveluita. Työnhakijoiden osaamista päivitetään helpottamaan yritysten osaavan työvoiman saatavuutta. Työelämän pelisäännöt ovat keskeinen osa työmarkkinoiden toimivuutta. Heikossa työmarkkina-asetmassa olevien työllistymistä edistetään työvoimapolitiikan keinovalikoimalla.

Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen on välttämätöntä yritysten toimintaedellytysten turvaamisessa. Kotimaisen työvoiman työllisyysasteen noston ohella hallinnonalan toimijat edistävät työperusteista maahanmuuttoa elinkeinoelämän tarpeisiin. Maassa jo olevien ulkomaalaisten työllisyysasteen nostaminen ja kotoutuminen ovat tärkeitä.

Ilmastonmuutoksen torjuntaan ja kiertotalouden murrokseen vastaamiseen tarvitaan uutta, eri toimialoja yhdistävää osaamista. Uuden osaamisen luominen, työvoiman osaamisen joustavuus ja osaavan työvoiman riittävyys tulevat olemaan kilpailukyyn ytimessä. Luonnonvaroihin ja osaamiseen liittyvät työllistämismahdollisuudet hyödynnetään myös alueellisesti.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala työskentelee eri alueiden kestävää talouskasvua ja elinvoimaa parantavien erityisvahvuuksien hyödyntämiseksi. Hallinnonala uudistaa myös toimintatapojaan ja edistää yritysten toimintamahdollisuuksia tarjoamalla helppokäyttöisiä ja ensisijaisesti digitaalisia, liiketoimintalähtöisiä palveluekosysteemejä ja osallistamalla myös yritykset palvelujen kehittämiseen. Alueatasolla varmistetaan myös yritysten ja työvoiman palvelujärjestelmän saatavuus ja toimivuus. Eurooppalaisten rahoitusinstrumenttien hyödyntäminen on osa kasvustrategiaa.

Kohtuuhintaisen energian saatavuuden turvaaminen on yksi talouskasvun perusta. Hiili-
dioksidipäästöjen vähentäminen energiantuotannossa ja -käytössä sekä teollisuudessa on
keskeisessä osassa hiilineutraalisuuden saavuttamisessa vuoteen 2035 mennessä. Samalla
uusien energiaratkaisujen ja puhtaiden teknologioiden kaupallistaminen kytetään osaksi
suomalaista kasvupolitiikkaa.

2 Työ- ja elinkeinoministeriön toimialan ja hallinnonalan keskeiset tulostavoitteet

Työ- ja elinkeinoministeriö asettaa toimialalleen seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet vuodelle 2022:

	2022 tavoite
T & k-menot/ BKT (%)	> 3,10
Työttömyysaste (%)	< 6,8
Työllisyysaste (%)	> 73
Uusiutuvan energian käytön osuus loppukulutuksesta (%)	46

Uudistuminen ja vähähiilisyys

	2022 tavoite
Ilmastotavoitteet toteutuvat	
Päästökaupan ulkopuoliset kasviuonekaasupäästöt (Mt CO ₂ ekv.)	28
Investoinnit Suomessa lisääntyvät	
Teollisuuden kiinteät investoinnit (mrd. euroa)	5,10
Suorien ulkomaisten sijoitusten kanta / BKT (%)	> 33
Innovaatiotoiminta vahvistuu	
Yritysten t&k-investoinnit, volyymin vuotuinen kasvu (%)	> 3,0

Työllisyys ja yrittäjyys

2022 tavoite

Työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaanto paranee	
Työttömyyden keskimääräinen kesto (vkoa)	< 45
Työttömyysjaksot lyhenevät	
Virta yli 3kk työttömyyteen (%)	< 38

Yritysten erityisrahoitus

2022 tavoite

Suomi on kansainvälisesti kilpailukykyinen toimintaympäristö elinkeinotoiminnalle	
Alkaviin yrityksiin tehtyjen yksityisten riskisijoitusten määrä (milj. euroa)	650

Kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen

2022 tavoite

Pakolaisten toteutuneet kuntasijoituspaikat, vähintään (lkm)	1 700
--	-------

Hallinto

2022 tavoite

Konsernin virastojen digivalmiudet kasvavat	
Digikypsyysindeksi (1–5)	> 3,1

3 Hallinnonalan virastojen tulossopimukset ja tavoitteet

TEM-konsernissa on seitsemän virastoa sekä 15 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta (ELY-keskus) ja 15 niiden alaista työvoima- ja elinkeinotoimistoa (TE-toimisto). Muut virastot ovat: Energiavirasto, Geologian tutkimuskeskus, Huoltovarmuuskeskus¹, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Patentti- ja rekisterihallitus, Business Finland sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Näiden toimijoiden kanssa on laadittu tulossopimukset. Asiakirjan loppuun on koottu linkit tulossopimuksiin.

Virastoille on laadittu monivuotiset tulossopimukset, jotka ovat voimassa lähtökohtaisesti koko hallituskauden kuitenkin siten, että vuosittain sopimukseen lisätään rullaavasti yksi vuosi toiminnan pidemmän aikavälin suunnittelemiseksi. Tulostavoitteet seuraavalle vuodelle sovitaan sitovasti ja seuraavien kolmen vuoden tavoitteet alustavasti. Monivuotiset tulossopimukset laadittiin tälle hallituskaudelle syksyllä 2019 koskien vuosia 2020–2023 ja niiden strategisena lähtökohtana toimi pääministeri Antti Rinteen ja sittemmin pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelmat ja sen toimeenpanosuunnitelmat. Osa tavoitteista pohjautuu suoraan lakisäätöihin tehtäviin. Sopimuksia päivitetään vuosittain ja vuosittaisissa tarkistusneuvotteluissa päivitetään myös viraston vuosittaiset määrärahat. Nyt laaditut sopimukset on tehty vuosille 2022–2025. Tavoitteet on asetettu sitovasti vuodelle 2022, ja kolmelle seuraavalle vuodelle 2022–2025 ne asetetaan alustavina.

Julkisen talouden suunnitelma (JTS) vuosille 2022–2025 ja talousarvioesitys 2022 muodostivat neuvottelujen taloudelliset raamit. Tulos- ja budjettiohjaus on kytketty tiiviisti yhteen siten, että talousarvioehdotuksessa sekä julkisen talouden suunnitelmaan sisältyvässä kehyspäätöksessä esitetyt määrärahat sekä alustavat tulostavoitteet toimivat tulossopimuksen perustana.

Digitalisaation osalta neuvottelukierroksella kiinnitettiin huomiota siihen, että virastojen digitalisaation ja toimintatapamuutokseen kohdistuvien tulostavoitteiden tulee edistää hallitusohjelmassa asetettuja tavoitteita, parantaa hallinnonalan kykyä hyödyntää uuden teknologian ratkaisuja ja tietoa päätöksenteon tukena. Tulostavoitteet osaltaan

1 Huoltovarmuuskeskus on TEM:n hallinnonalan laitos, jonka rahoitus tulee budjetin ulkopuolelta

toteuttavat tiedonhallintalain vaatimuksia tietojärjestelmien yhteen toimivuudesta sekä turvallisesta ja tehokkaasta tiedonhallinnasta. Virastot sisällyttivät tulostavoitteisiinsa TEM-hallinnonalan digitalisaatiokyvykkyyksien kypsyysarvioinnissa (dTEM-ohjelma) esille nostettuja kehittämissuosituksia.

Tulossopimusten tavoitteet jaotellaan tulossopimuksissa tulosprisman mukaisesti yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen, toiminnalliseen tuloksellisuuteen sekä henkisten voimavarojen hallintaan ja kehittämiseen. Sopimusten laadinnassa kiinnitetään huomiota tavoitteiden kohtuulliseen määrään ja tavoitteista sovittaessa keskitytään strategisesti merkittävimpiin ja muutosta edellyttäviin asioihin.

Tulossopimusten lisäksi virastot toimittivat tavoitteiden toimeenpanoa kuvaavan viraston toimeenpanosuunnitelman, joka on viraston listaus tärkeimmistä tulostavoitteita tukevista toimenpiteistä nelivuotiskaudella. Toimeenpanosuunnitelmiin on sisällytetty riskienhallinnan osalta keskeiset viraston tulostavoitteita ja toimintaa uhkaavat riskit sekä niiden konkreettiset hallintatoimet.

Tulossopimuksen budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa. Tulossopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön antamassa tilinpäätöskannanotossa toimintavuotta seuraavaan vuoden kesäkuussa sekä puolivuotistoteumaa seuraavana syksynä käytävien tulosneuvottelujen yhteydessä.

4 Hallinnonalan virastojen tulossopimukset

Business Finland – [tulossopimus 2022–2025](#)

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ELY-keskusten sopimukset on koottu erikseen [tem.fi](#) -sivuille

Energiavirasto – [tulossopimus 2022–2025](#)

Geologian tutkimuskeskus – [tulossopimus 2022–2025](#)

Huoltovarmuuskeskus – [tulossopimus 2022–2025](#)

Kilpailu- ja kuluttajavirasto – [tulossopimus 2022–2025](#)

Patentti- ja rekisterihallitus – [tulossopimus 2022–2025](#)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) – [tulossopimus 2022–2025](#)

Verkkajulkaisu
ISSN 1797-3562
ISBN 978-952-327-807-3

Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi
Julkaisumyynti: vnjulkaisumyynti.fi